

SLOVENSKI

Poročevallec

Uredništvo: Rudi Janhuba - Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak - Tiska tiskarna "Slov. poročevalca" - Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 - Uprava Ljubljana, Tomšičeva 5/II, telefon 23-522 do 23-528 - Oglasni oddelček: Ljubljana, Kardejeva ulica 6, telefon 21-896, za ljubljanske naročnike 20-163, za zunanje 21-832 - Poštni predal 29 - Tekoči račun Narodne banke 601-74-163 - Mesna naročilna 200 dln

PRESEDNIK TITO NA POTI PO BURMI

Obisk najsevernejšim burmanskim državam

Včeraj se je začelo teden dni trajajoče potovanje jugoslovanskih gostov po Burmi - Politični razgovori med zastopniki obeh držav bodo tekli vzporedno z obiski v raznih delih države - Pristren sprejem v mestu Taung Dzi - Burmanski tisk o sprejemu predsednika Tita in političnem pomenu njegovih razgovorov z burmanskimi voditelji

Rangun, 8. jan. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz Tito je po dveh dneh v Rangunu odpoval v severne države San. Predsednik republike bo skupno s svojimi sodelavci obiskal industrijska, kulturna in zgodovinska središča v burmanskih zveznih državah San. Tito je odpoval z rangunškega letališča davi ob 8. uri. Tik pred njim je odpoval tudi predsednik Burmanske unije dr. Ba U, da ga je sprejel v glavnem mestu države San, Taung Dzi. Od tam naprej bo burmanski predsednik spremljal visokega jugoslovanskega gosta.

Kot se je zvedelo v Rangunu, bodo politični razgovori med zastopniki obeh držav tekli vzporedno z obiski v raznih delih države.

V prestolnici najsevernejših burmanskih držav San, v mestu Taung Dzi, je prispel predsednik Tito dopoldne. S cvetjem in burmanskimi mladenčevci ga je sprejela velika množica meščanov.

U. Ba Sve, minister narodne obrambe, predsednik burmanskih sindikatov in Socialistične stranke Burme

sednik Tito dopoldne. S cvetjem in burmanskimi mladenčevci ga je sprejela velika množica meščanov.

Kardejev članek v biltenu Socialistične internacionale

London, 8. jan. (Tanjug). Bilten Socialistične internacionale objavlja v današnji številki članek generalnega sekretarja SZDL Jugoslavije Edvarda Kardeja o delavskem samoupravljanju v Jugoslaviji. Članek je bil prvič objavljen v jubilejni številki sindikalnega glasila "Rad" ob četrti obletnici zakona o delavskem samoupravljanju v gospodarskih podjetjih.

Bilten Socialistične internacionale izhaja vsakih 14 dni v Londonu in objavlja članke in material o delavnosti in izkušnjah mednarodnega socialističnega gibanja.

Veleposlanik Coulet prispe 25. januarja

Beograd, 8. jan. (Tanjug). V krogih francoske veleposlanstva v Beogradu sporočajo, da bo novi veleposlanik francoske republike v Jugoslaviji g. François Coulet prišel v Beograd 25. januarja.

Pogajanja o restituciji se nadaljujejo

Beograd, 8. jan. (Tanjug) Iz državnega sekretariata za zunanje zadeve poročajo, da se bodo pogajanja o restituciji jugoslovanskih kulturnih dobrin iz Italije nadaljevala 14. t. m. Pogajanja so v Rimu in so bila sredi decembra prekinjena zaradi novoletnih praznikov. Sef jugoslovanske delegacije dr. Zvonko Perišić, prvi svetnik veleposlanstva FLR v Italiji, odpotuje nocoj v Rim. Po prekritivju pogajanj je bil v Beogradu na posvetovanju, kjer je obvestil državni sekretariat za zunanje zadeve o poteku pogajanj.

VREME

Vremenska napoved za nedeljo: oblačno in v nižinah zamegleno vreme. Venez nekaj padavin, nad 800 m kot sneg. V višjih legah severne Slovenije pozneje delne razjavnosti. Temperature v notranjosti med -1 in +2, na Primorskem 6 in 10°C. Zlata v severni in vzhodni Sloveniji še nevarnost poledice.

seglj svoj cilj, okrepitev miru, če se bodo z ramo ob rami borili zani. Možnosti za to obsto-

U Tun Vin, minister za informacije, eden izmed voditeljev socialistične stranke

tion in »Burma«, ki soglasno ugotavljajo, da je predsednikov obisk v Burmi izzval v najširših krogih ljudstva navdušenje, kakršnega ne pomnijo. »Ko se je Tito pojavil na rangunskih ulicah - poroča davi rangunski radio - smo videli edinstvene podobe in prizore v življenju glavnega mesta. Včeraj so številne trgovine in delavnice ostale zaprte, čeprav je bil delavnik, pa tudi v šolah so imeli skrajšan pouk, da bi ugodili željam delavcev in učencev, ki so hoteli videti Tita. Na sto tisoče Ranguncer je bilo včeraj in predvčerajšnjim na ulicah in je pozdravljalo jugoslovanskega predsednika z vzdiki. »Zivelo burmansko-jugoslovansko prijateljstvo«, »Zivel Titov«, »Zivel Ba U«.

Tisk ugotavlja, da burmanska javnost v tem dogodku gleda velik prispevek k miru na svetu sploh in h krepitvi burmansko - jugoslovanske prijateljstva, pa tudi vzpodbudo pri izgradnji nove napredne Burme.

»Predsednik Tito, piše v zvezi s tem veliki dnevnik v burmanskem jeziku »Hanthawaddy« je prepotoval desetisoče milj, da bi prišel sem in pokazal svetu, da so narodi, ki želijo mir in zmanjšanje napetosti. Obisk marsala Tita najvišjim zastopnikom dveh neodvisnih držav v Aziji, daje priložnost o vprašanjih, kako premagati težave na poti k miru v svetu in k napredku narodov.«

Drugi list v burmanskem jeziku »Taing Lon Kja« ugotavlja, da je Titov obisk v Burmi prispevek k miru in sodelovanju narodov na podlagi enakopravnosti. List omenja govor predsednika Tita ob sprejemu v mestni hiši in pravi: »Narodi Burme in Jugoslavije bodo do-

jajo. Jugoslavija gleda v Burmi enakopravnega partnerja in deželo, ki se je zmožna za ta cilj iskreno potruditi.«

Doslej najdaljši sestanek

Ameriški tisk se izogiba prognozam, trdi pa, da je bil Hamarskjöld hladno sprejet v New Delhiju in v Pekingu

PEKING, 8. jan. Kot poroča agencija Nova Kitajska, je imel generalni sekretar OZN Dag Hamarskjöld danes tretji sestanek s predsednikom kitajske vlade Ču En Lajem. Sestanek je trajal 5 ur in je bil najdaljši od dosedanjih sestankov med Hamarskjöldom in predsednikom kitajske valde.

New York, 8. jan. (Tanjug) Ameriški tisk posveča Hamarskjöldovemu potovanju v Peking vsak dan precej prostora na najvidnejših mestih. V previdno napisanih člankih pa se listi izogibajo vsaki prognozi. Trdijo le, da je bil

Hamarskjöld v Pekingu in New Delhiju hladno sprejet. »New York Herald Tribune« piše v svojem uvodniku, da je »vzdržljivo«, ker je Nehru hladno sprejel Hamarskjöld, ko je prišel v

v Indiji sprejet kot »gost vlade in da so mu bile izkazane vse časti«. Kljub temu sporočilo indijske delegacije je »New York Herald Tribune« objavil članek, v katerem poudarja, da ni bilo »ne lepo ne pametno«, ker so Indijci sprejeli Hamarskjöld, da »najmanjšo možno stopnjo vljudnosti, ki jo predvideva protokol«.

Milan Pogačnik

IZ ZVEZNE LJUDSKE SKUPSCINE

Razprava o načrtu zakona o dedovanju

Beograd, 8. jan. (Tanjug). Odbor za organizacijo oblasti in upravo pri zveznem zboru je včeraj popoldne razpravljal o določbah načrta zakona za delovanje na podlagi oporoke, predvsem o pogojih za veljavnost oporoke, o oblikah oporoke in njeni vsebini, ki je potrebna, da je oporoka veljavna.

Načrt zakona določa, da more oporoko napraviti vsaka oseba, sposobna za presojo, ki je dokončala 16. leto starosti. Načrt določa tri redne oblike oporoke: svojeručno, pisмено pred pričami in sodno oporoko. Načrt stremi glede oporoke za tem, da omogoči izražanje poslednje volje zapustnikom na svobodni in lahek, toda obenem tudi na dovolj zanesljiv način, da bi se preprečile zlorabe in spori med dediči, ki se pogosto pojavljajo pri dedovanju na podlagi oporoke.

Odbor za organizacijo oblasti in upravo je danes nadaljeval razpravo. Prvih 10 členov načrta zakona o dedovanju so naglo sprejeli z nekaterimi krajšimi pojasnili poverjenika zveznega izvršnega sveta, zatem pa je seja postala bolj živahna. Postavke

zakonskega načrta so se preverjale ob praktičnih vprašanjih, ki so jih navajali iz področja dedovanja ljudski poslanci.

Na dnevnem redu je bilo IV. poglavje zakonskega načrta, ki obravnava tako imenovani dogovor o dedovanju. Čeprav se taki dogovori ne sprejemajo kot podlaga za dedovanje, je vendar prevladalo mnenje, da jih je treba v zakonu obdelati, ker se mnogo uporabljajo. V pravnih praksi, zlasti na vasi, obstoje namreč gotovi dogovori, ki naj bi po zamisli udeležencev imeli funkcijo dogovorov o dedovanju, čeprav je po svoji pravni strukturi nimajo. Zato so taki dogovori povzročali mnoge spore pred sodiščem in pogosto ostajali brez učinka, zaradi česar so posamezniki ponekod prišli v brezizhodnem položaj. Po zakonskem načrtu se v praksi pojavljajo v glavnem tri vrste takih dogovorov. Eden izmed njih je dogovor o dosmrtnem vzdrževanju, drugi se tiče razdelitve lastnine za življenja med naslednike, pri tretjem pa gre za darila v primeru smrti.

Odbor bo nadaljeval delo v ponedeljek.

„Zmag v vojnah“ ne bo več

Radakrišan o miru in vojni

New Delhi, 8. jan. (IIS). V svojem odgovoru na poslanico meščanov Nadžpura je podpredsednik Indije Radakrišan včeraj izjavil, da v bodočnosti ne bo več »zmag v vojnah«. Podpredsednik je govoril o nevarnostih, ki jih lahko povzročijo zloraba odkritih sodobne znanosti in dejal: »Strahotni obseg sil, ki jih je razvila znanost, lahko vrže človeštvo v popolno temo.«

Podpredsednik Radakrišan je dejal, da se Indija zavoljo tega bori, kolikor je v njeni moči, da ohrani pridobitve civilizacije in pomaga človeštvu, da na miren način doseže svoje cilje.

Dodal je: »Ni namen Indije, da doseže vojaško moč za zmag v vojni, temveč zato, da jo prepreči, če je le mogoče.«

Razgovori o novih prevoznih tarifah

BEograd, 8. jan. (Tanjug). Na Dunaju bo 18. in 19. januarja jugoslovansko - švicarska železniška konferenca, na kateri bodo govorili o vprašanju izdelave nove železniške tarife za prevoz blaga med obeh državama. Na željo mednarodne železniške unije bo nova jugoslovansko-švicarska blagovna tarifa prilagojena tarifam ostalih evropskih dežel.

Zastopniki jugoslovanskih železnic bodo sodelovali tudi na madžarsko-švicarski železniški konferenci, ki bo od 22. do 24. januarja v Budimpešti. Na tej konferenci bodo izdelali madžarsko-švicarsko tarifo za prevoz blaga, ki bo obsegala tudi jugoslovanske proge. Kot je bilo že sporočeno, so jugoslovanske in madžarske železnice dosegle sporazum o obnovitvi železniškega mostu čez Muro in o vzpostavitvi železniškega prometa na obmejnem prehodu Kotoriba-Murakeresztur, prek katerega bo šel madžarski tranzit skozi našo državo. Začetek železniškega prometa je obmejni prehod Kotoriba-Murakeresztur predviden za letošnji marec.

Š A L

Fuderer mora deliti tretje mesto

Hastings, 8. jan. V zadnjem kolu mednarodnega šahovskega turnirja je Fuderer izgubil proti madžarskemu mojstru Szabu, in o vzpostavitvi železniškega prometa na obmejnem prehodu Kotoriba-Murakeresztur, prek katerega bo šel madžarski tranzit skozi našo državo. Začetek železniškega prometa je obmejni prehod Kotoriba-Murakeresztur predviden za letošnji marec.

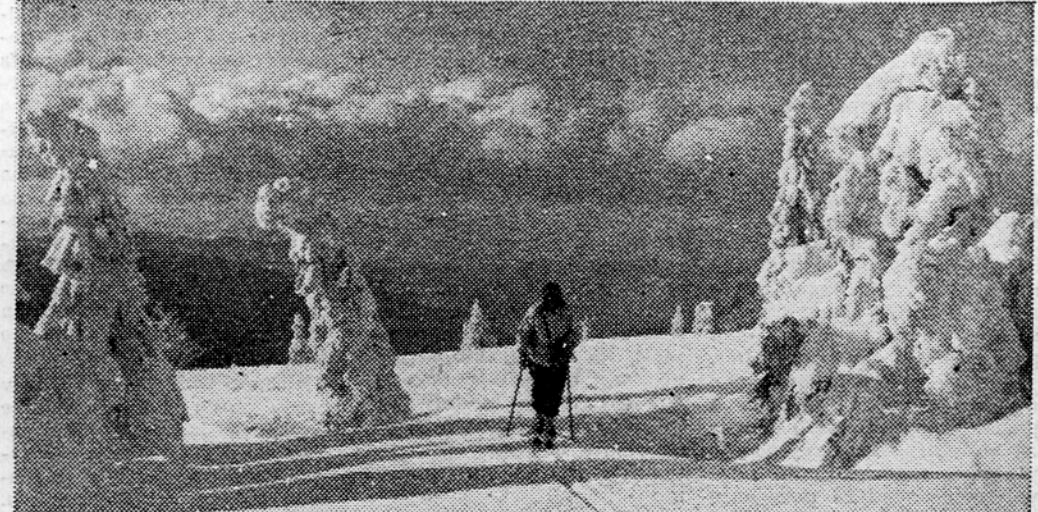
Končno stanje na tabeli: Keres in Smislov 7, Fuderer, Pachman in Szabo 5,5, Unzicker 6, Alexander 4,5, Donner 2,5, Fairhurst 1,5 in Phillips 1 točka. V gornji skupini prvega rezervnega turnirja dela Andrić drugo in tretje mesto s Peršlzen s 6,5 točke. V spodnji skupini prvega rezervnega turnirja je zmagal Vasiljevič s 7 točkami.

Hamarskjöld

Indijo in ker se mu je zdelo potrebno, da kritizira sklep Združenih narodov o Hamarskjöldovemu potovanju v Peking. Zaradi teh poročil je indijska delegacija v Združenih narodih včeraj razdelila novinarjem tekst, v katerem piše, da je bil Hamarskjöld

Pohorje v beli odeji vabi...

Medtem ko se za avtomobil po mariborskih ulicah še vedno dviga prah in otroci zamažujejo smuč v snani, so visoko na Pohorju, okoli Ribniške koče že oživila sneg. Ribniške koče, ki je dolgo samovala, zdaj pa žina prve goste in veliko prijavljenih za semestralne počitnice. Tako bo ta del Pohorja med Ribniške koče in Peskom postal tudi letos, kljub dosedanjim slabim izgledom, prijetno zatočišče ljubiteljev zimskega športa in bele opojnosti. (Dp)

OB ROBU dogodkov

Politika srednje poti

S tradicionalnim »poročilom o stanju unije«, ki ga je imel predsednik ZDA Eisenhower, se je začelo 84. zasedanje ameriškega kongresa. Eisenhowerjeva poslanica kongresu je praznaprav napoved politike, ki jo namerava washingtonska vlada voditi v tekočem letu. Zato je razumljivo, da so tej poslanici in tem napovedim vsi posvetili veliko pozornost.

Razume se, da je moral Eisenhower v svoji letošnji poslanici računati z razmerjem sil v kongresu, pri čemer je moral politiko republikanske administracije, vsaj kolikor je mogoče, uskladiti z osnovnimi principi politike, ki jo vodi opozicijska demokratska stranka, ki si je pri zadnjih volitvah pridobila precejšnjo moč, čeprav ne tolikšno, da bi lahko vodila odprto obstrukcijo nasproti politiki republikanske vlade.

Upoštevanje tega momenta je opaziti v notranjepolitичnem programu vlade, kjer se — ne toliko na gospodarskem, pač pa precej bolj na socialnem področju — Eisenhowerjev program približuje demokratskemu. Še bolj pa je mogoče zaznati »zblitivanje stališč« pri nekaterih načrtih za ameriško zunanjo politiko.

Glede mednarodnih odnosov ZDA velja poudariti tri točke: 1. možnost koeksistence, 2. pomol inozemstvu in 3. obrambno politiko.

Prvemu prvotna točka kaže na precejšnjo spremembo v ameriški politiki. Tudi v vodilnih krogih republikanske stranke je napolnjen prevladalo mnenje, da je svetovna napetost popustila in da se je znatno zmanjšala nevarnost za vojno. Na podlagi te ugotovitve je Eisenhower poudaril svojo praznapravljeno željo, da bi podpreti naprave Organizacije združenih narodov za utrjevanje miru in dobrih odnosov med državami, hkrati pa je privolil tudi v načelo koeksistence med Vzhodom in Zahodom, ali v »modus vivendi« med zahodnim svetom in sovjetskim blokom.

To stališče govori o tem, da je v republikanski stranki prevladala zemlja struja (Eisenhower, Dielles) in da je »agresivno krilo« (podpredsednik Nixon in senator Knowland) potisnjeno vsaj začasno ob stran. To nesoglasje v republikanski stranki je osekavalo zelo ugodno za demokrate. V svoji končni poslanici pa vpliva upanje, da bo napoved res prišlo do znošnejših odnosov v mednarodnem življenju.

Drugo pozitivno vprašanje je pomoč inozemstvu. Glede tega ne bi mogli reči, da je Eisenhower povedal kaj bistvenega novega. Prav nasprotno: Eisenhower je sedaj z najvišjega stališča odobril načelo, za katero so se že dolgo zavezali nekateri ameriški politični in zlasti poslovni krogi: pripravljati se dokončna likvidacija programa Tehnične pomoči in popolna opustitev programa Trumanove Točke IV. Eisenhower je namreč zabiljal znatno zmanjšanje kreditov, ki naj bi bili namenjeni za državno pomoč tujini, zlasti se zaostali deleži, pač pa je priporočil povečanje izvoza ameriškega privatnega kapitala, seveda v vseni koncesijski in »pravici«, ki jih za svoje naložbe v inozemstvu zahteva ameriški kapital. S tem je nastala precejšnja nevarnost, da se zna takina zasebna »pomoč« izroditi, kajti ameriški kapitalisti bodo pač investirali tam, kjer bo zanje najugodnejše, tako da pomoč ne bo imela svojega humanitarnega pomena, kakor je bilo to prvotno misljeno.

Tretja točka govori o ameriški obrambni politiki. Eisenhower napoveduje precejšnjo zmanjšanje stališč oboroženih sil, zlasti pehotne, pri čemer pa naj bi se znatno povečala rezerva, ki naj bi v poludružen letu dosegla poldrug milijon rezervistov. Čeprav bo pehota zmanjšana, pa bodo povečali letalske sile in tehnično obrambo na kopnem. Točnih števil Eisenhower ni povedal, vendar je mogoče sklepati, da celotno število ameriških oboroženih sil ne bo bistveno manjše kot doslej.

To so v kratkih potezah glavne erte ameriške politike, ki naj bi jo washingtonska vlada izvajala v teku letošnjega leta. Vsekakor je pozitivno, da je zmanjšanje vpliva republikanske »bojevitosti« desnice, kar se bo prej ali slej pokazalo tako v notranjem življenju v ZDA, kjer ne bo imel več odločilne besede senator Mac Carthy, kakor tudi v zunanjih odnosih, kjer bo najbrž tudi splošno vplivo Knowlanda. Pozitivno je tudi, da Eisenhower verjame, da je možna »koeksistence« s Sovjetsko zvezo in nemara tudi s pekingsko Kitajsko. Če se bodo Američani držali tega načela, potem lahko pričakujemo, da bo v letošnjem letu mogoče izvesti marsikatero »pomirjevalno potezo«, seveda, če bo druga stran pripravljena je naprej zagovarjati dosedanje mnenje o potrebi koeksistence...

TAIPEI, 8. jan. (Reuters). Odpora za zunanje zadeve in oborožene sile narodne skupščine na Formozu sta danes ratificirala pogodbo o medsebojni obrambi, ki jo je sklenila ZDA s Formozo.

Britanska rezerviranost do francoskega načrta

Vlade držav zahodnoevropske zveze proučujejo francoski predlog o ustanovitvi agencije za proizvodnjo in razdelitev oborožitve — Po mnenju londonskega »Timesa« se bodo na konferenci v Parizu upirali predlogu za skupno razdeljevanje ameriške vojaške pomoči

Pariz, 8. jan. (AFP) Vlade držav članic Zahodnoevropske zveze (Velika Britanija, Zahodna Nemčija, Italija, Belgija, Holandija in Luksemburg) so začele pretresati francoski predlog za ustanovitev agencije za proizvodnjo in razdeljevanje orožja, ki jim je bil predložen v sredo.

Prve reakcije iz Londona kažejo določeno rezerviranost Velike Britanije do predlagane agencije. Verjetno, da se bo Britanija držala ob strani kot je bilo to s Skupnostjo za premož in jeklo. Podobno stališče imajo tudi dežele Beneluxa, posebno Holandija, ki se boji, da francoski predlog daje prednost industrijsko močnejšim državam.

London, 8. jan. (Tanjug). V Foreign Office proučujejo novi francoski načrt o ustanovitvi Evropske skupnosti za oborožitev. Londonski »Times« piše, da britanska vlada ne bo objavila svojega stališča do tega načrta, dokler se ne bo začela razprava med zastopniki sedmih držav Evropske unije.

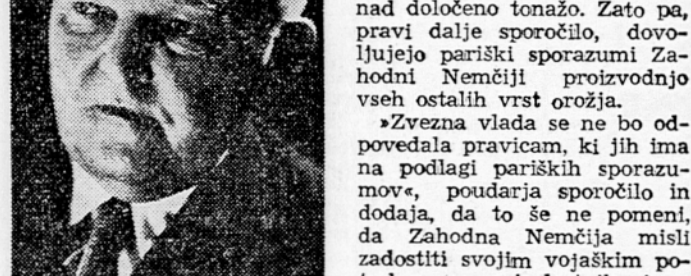
»Times« poudarja kot pomembno dejstvo, da bo konferenca o evropski skupnosti za oborožitev, ki se bo sestala 17. t. m. v Parizu, sklicana preden bo končan postopek za ratifikacijo londonskih in pariških sporazumov v francoskem parlamentu.

List poudarja, da je prvi francoski predlog, ki ga je objavil Mendès-France na londonski konferenci, naletel na splošen odpor, posebno Velike Britanije in Holandije. Mendès-France je predlagal, naj bo skupnost ustanova sedmih evropskih držav. Razdeljevala naj bi ameriško vojaško pomoč državam članicam, naročala naj bi orožje in razdeljevala izdelke na podlagi programa, ki bi ga določala sama. Izven tega programa proizvodnja orožja ne bi bila dovoljena, tovarne vojne industrije pa naj bi, v kolikor je to mogoče, prenesli iz postavljenih področij, kar pomeni, da bi bilo število tovarn v Nemčiji skraćeno na minimum.

Nemčija se ne bo odrekla pravic do proizvodnje težkega orožja, uradno izjavljajo v Bonu

Bonn, 8. jan. (AP). Zahodnonemško ministrstvo za gospodarstvo je danes objavilo uradno sporočilo, da se vlada ne bo odrekla niti ene od pravic do proizvodnje težke oborožitve, ki jih je dobila Zahodna Nemčija s pariškimi sporazumi pristala, da ne bo izdelovala atomskega, bakteriološkega ali kemijskega orožja (tako imenovana orožja ABC), težkih bombnikov, dirigiranih izstrelkov in ladij nad določeno tonazo. Zato pa, pravi dalje sporočilo, dovoljuje pariški sporazumi Zahodni Nemčiji proizvodnjo vseh ostalih vrst orožja.

»Zvezna vlada se ne bo odpovedala pravicam, ki jih ima na podlagi pariških sporazumov, poudarja sporočilo in dodaja, da to še ne pomeni, da Zahodna Nemčija misli zaostati svojim vojaškim potrebam samo iz lastnih virov. Zahodna Nemčija misli, da je njena naloga omogočiti mednarodno sodelovanje in razdelitev dela na področju proizvodnje orožja. To je v skladu z osnovno gospodarsko politiko Zahodne Nemčije, zaključuje poročilo.

Dr. Ehrhardt, minister za gospodarstvo Z. Nemčije

hodka Nemčija na podlagi pariških sporazumov. To sporočilo je bilo objavljeno kot odgovor na številna poročila

Brat ubitega bo vodil preiskavo

Panama, 8. jan. (AP). Mlajši brat ubitega predsednika Joseja Antonia Remona, Alejandro Remon, je bil imenovan za ministra panamske vlade z nalogo, da vodi iskanje morilcev. Pod njegovim nadzorstvom bosta nacionalna garda, edina panamska oborožena sila in tajna policija.

Dosedanji minister tega resora, Arco Grae je podal ostavko, češ »da bi to ministrstvo moral prevzeti mlajši brat ubitega predsednika«. Alejandro Remon je voditelj nacionalne revolucionarne stranke (PNR) in narodni poslanec.

Ceprav po vsej državi iščejo morilce predsednika Remona, do zdaj še niso dosegli nobenega uspeha.

Carlo Schmid o pariških sporazumih

Düsseldorf, 8. jan. (AFP) — Profesor Carlo Schmid, podpredsednik nemške socialdemokratske stranke, je izjavil, da bodo nemški socialisti sprejeli pariške sporazume, če jih ratificira Bundestag in če ustavno sodišče potrudi, da je bila procedura ratifikacije pravilna.

Skupščina Združenih narodov v duhu koeksistence

(Od našega posebnega dopisnika)

V prihodnjih dneh bomo objavili vrsto člankov našega dopisnika iz New Yorka o posameznih vprašanjih nedavno končane Generalne skupščine Združenih narodov. Današnji članek je prvi iz te vrste in daje splošno oceno zasedanja.

New York, decembra 1954. Ko so si v petek 17. decembra zvečer delegati 60 držav stiskali roke in si voščili Novo leto, so se vsi strinjali, da je bilo pravkar končano IX. zasedanje Generalne skupščine Združenih narodov najbolj naporno od vseh dosedanjih, da pa so tudi uspehi tega zasedanja večji in bolj pozitivni od vseh dosedanjih. Zasedanje je trajalo 79 delovnih dni in v začetku je bilo prisotnih kar 28 zunanjih ministrov iz raznih držav na svetu.

Za to zasedanje je značilno dejstvo, da je bilo prvo zasedanje Združenih narodov, ko nikjer na svetu ni bilo vojne. Pa sedemnajstih letih raznih vojn je svet končno našel mir

in proizvodnje. V začetku 1957. leta pa bi Evropska skupnost za oborožitev zaživela v celoti z enim samim osrednjim organom, ki bi imel določena in obsejna pooblastila.

»Times« piše, da Francija najbrž želi, naj bi to osrednje telo imelo čim večjo oblast. Vzorec bi bila visoka uprava Evropske skupnosti za premož in jeklo, ki ima prav tako nadzorni značaj.

»Times« misli, da se bodo na konferenci v Parizu prav gotovo upirali predlogu za skupno razdeljevanje ameriške vojaške pomoči, da pa bo Francija vztrajala pri svoji zahtevi zato, da bi preprečila, da Nemčija ne bi dobivala pomoči iz ZDA na škodo drugih držav Zahodnoevropske zveze.

Rim, 8. jan. (Reuters). V Rimu menijo, da so Mendès-Franceovi načrti za evropsko agencijo za proizvodnjo in razdeljevanje orožja še zmeraj precej nejasni. Tu pripominjajo, da francoski premier upa, da bo Velika Britanija sprejela v glavnem njegove načrte, še preden se bo on o tem pogovarjal z zahodnonemškim kanclerjem Adenauerjem. Prav tako mislijo, da so precej nejasni načrti predsednika francoske vlade, ki zadevajo finančno in tehnično sodelovanje Zahodne Nemčije in drugih zahodnoevropskih držav na francoskem ozemlju v Afriki. Vendar pa se v Italiji za ta načrt zelo zanimajo.

Naseliti nova področja in jih obdelati

Poziv Hruščeva komsolcem, ki odhajajo na neobdelana področja Kazahstana in Sibirije

Moskva, 8. jan. (Tanjug) — Prvi sekretar CK KP SZ Nikita Hruščev je pozval komsolce moskovske oblasti, ki odhajajo na osvajanje neobdelanih področij Kazahstana in Sibirije, naj se v novih krajih za stalno naselijo in store vse, da bi ta področja čimprej postala produktivna. Sve-toval je komsolcem, naj si tam ustanovijo družine in po-

udaril, da bi Sovjetska zveza poleg sedanjih 200 milijonov prebivalcev potrebovala vsaj še 100 milijonov ljudi. Hruščev je v zvezi s tem poudaril, da je samski davek in davek na družine z manj kot tremi otroci, za katerega je on dal pobudo še za časa Stalina, dober in koristen zakon. Novi kraji, je dejal Nikita Hruščev, morajo biti gosteje naseljeni, zemlja pa obdelana in to ne samo v Kazahstanu in Sibiriji, temveč tudi v pokrajinah proti zahodu in severu — od Habarovska do Vladivostoka in Sahalina. Ti kraji, je poudaril Hruščev, še vedno uvažajo

CASABLANCA, 8. jan. (Reuters). Maroški nacionalisti so sinoči ustrelili v Casablanci dve osebi. Napadalec so pobegnili. Na nekem trgu v Casablanci je eksplodirala bomba, ki je ubila dve osebi, 19 pa ranila.

V RIMU BREZ KOMPROMISA

Zastopniki štirih strank vladne koalicije se niso mogli sporazumeti glede zakona o kmetijskih pogodbah — Nesporazum ogroža stabilnost vlade

Rim, 8. jan. (Tanjug). Sestanek, na katerem naj bi predsednik vlade Scelba in zastopniki štirih strank vladne koalicije odstranili nesoglasja glede zakona o kmetijskih pogodbah, se je končal brez kompromisa o bistvenih vprašanjih. Socialni demokrati niso hoteli popustiti v svojih zahtevah po reformi kmetijskih pogodb, medtem ko so liberalci s pomočjo krščanskih demokratov izražali konservativno stališče in branili interese zemljinskih posestnikov. Ker vprašanja ni mogoče rešiti, ne da bi povzročil krizo v vladnem bloku, so sklenili odložiti rešitev tega vprašanja. O njem bodo razpravljali v okviru splošnega načrta za agrarno reformo, ki ga pravkar izdelujejo v ministrstvu za kmetijstvo. Scelba je v ime-

ne skupine Rossi je rekel, da bo vprašanje reforme kmetijskih pogodb, če ga ne rešijo, zelo škodljivo vplivalo na vladni namen, da izpelje reformo na področju kmetijstva in da bo okrepiło obstoječe odnose med zemljinskimi lastniki in obdelovalci. Fanfani, tajnik krščansko-demokratske stranke je poudaril danes, da bi bilo vendarle treba za vsako ceno doseči kompromis, ker bi nereseno vprašanje reforme v kmetijstvu lahko le okrepiło dosežane odnose, kar pa bi bilo zelo škodljivo.

Na obtožbe socialdemokratov, so liberalci takoj odgovorili s sporočilom svojega vodstva, v katerem poudarja, da vprašanje ohranitve odnosov med lastniki in obdelovalci zadeva več kot poldrug milijon malih in srednjih posestnikov, katerih koristi mora braniti liberalna stranka.

Prvi sekretar CK KP SZ Nikita Hruščev je pozval komsolce moskovske oblasti, ki odhajajo na osvajanje neobdelanih področij Kazahstana in Sibirije, naj se v novih krajih za stalno naselijo in store vse, da bi ta področja čimprej postala produktivna. Sve-toval je komsolcem, naj si tam ustanovijo družine in po-

urali omejitve in lokalizacijo teh konfliktov le zato, ker so mislili, da v svojih oboroževalnih naporih še niso dosegli zadostne premoči, iskreni pristaši miru pa so jih podpirali od samega začetka zato, ker so bili prepričani, da oborožen spopad ni nujna rešitev svetovne napetosti.

Rangun

Kip ležeče lepotic v Zlati pagodi v Rangunu

Manjši bazar v Rangunu

Moskva o odnosih z Irakom

Moskva, 8. jan. (Tanjug). Ministrstvo za zunanje zadeve Sovjetske zveze ocenjuje stališče iraške vlade do sovjetsko-irskih diplomatskih odnosov kot pot, ki vodi Irak in druge arabske države v napadalni blok na Bližnjem in Srednjem vzhodu, ki ga ustvarjata ZDA in Velika Britanija.

V sporočilu ministrstva za zunanje zadeve Sovjetske zveze, ki ga objavljajo vsi moskovski listi, je med drugim rečeno, da je iraški minister za zunanje zadeve že 6. novembra sporočil sovjetskemu zastopniku v Bagdadu, da bo Irak zaprl svoje zastopstvo v Moskvi, češ da je ta sklep v skladu s »notranjo politiko Iraka, ki se bori proti komunizmu v svoji državi« in da bi bilo nadaljnje bivanje iraškega zastopnika v Moskvi »v nasprotju s to smerjo in bi lahko povzročilo težave in neprijetnosti«.

Ministrstvo za zunanje zadeve v Sovjetski zvezi poudarja na koncu izjave, da tako stališče do »sovjetsko-irskih odnosov kaže, kako zelo je« sedanja vlada Iraka odvisna od imperialističnih krogov nekaterih držav. Irak je prvotno navedel kot razlog za ukinitve svojega zastopstva v Moskvi »finančne težave«.

Hruščev je dejal, da mladi no čakajo težke naloge, ker naselja, ki naj bi jih obdelali, šele nastajajo. Prepričan pa je, da bodo novi prebivalci teh krajev uspešno premagali težave. »Z eno besedo, je končal Hruščev, na Vzhodu moramo hitreje posadati zapuščenno zemljo in se na njej krepko zasidrali«.

Arbenz — švicarski državljani

ZÜRICH, 8. jan. (Reuters). Občina Grossschäpflingen je danes sporočila, da priznava izgnanemu guatemalskemu predsedniku Arbenzu švicarsko državljanstvo. Arbenz je prišel sem pred dvema dnevi in je vprašal za švicarski potni list. Rojen je bil v Guatemala, toda njegov oče, po rodu iz Zürich, je bil švicarski državljan. Po švicarskih zakonih se državljanstvo lahko avtomatično prenese od očeta na sina, čeprav sin nikoli ni stopil na švicarska tla, pod pogojem, da se uradno državljanstvo ni odpovedal.

TELEGRAMI

ALŽIR, 8. jan. (AFP). Sinoči so v Mostaganemu zaprl pet aktivistov gibanja za znago demokratskih svobostnih. Zaprti so jih po zaslišanju pri preiskovalnem sodniku.

TRIPOLIS, 8. jan. (Reuters). Predsednik libijske vlade se je vrnil iz Pariza, kjer se je razgovarjal o usodi francoske garnizije v Južni Libiji. Francosko-tuniška pogajanja bodo nadaljevali v Tripolisu. Pogodba, ki je dovoljevala bivanje francoskih čet v Fezzanu, je potekla 31. decembra in ni bila podaljšana.

RIM, 8. jan. (Reuters). Italija je sinoči z ZDA sklenila sporazum o novem sistemu trgovine in pomoči za okrepitev italijanskega izvoza in za povečanje zaposlenosti. V okviru tega sporazuma bodo ZDA izvažale v Italijo premož in zamenajo za nekatere italijanske izdelke, te pa bodo potem poslali nezadostno razvitim državam kot ameriško pomoč.

PARIZ, 8. jan. (Reuters). Močan dež in naglo kopnenje snega je povzročilo poplave v Južni Franciji. Mnoge vasi so odrezane, v njih je ležal predelež Toulouse pa so poplavljeni nekateri ribe. Mnoge ceste, med njimi tudi glavna cesta Pariz—Nica so poplavljene in ne prehodne.

NEW YORK, 8. jan. (AFP). Na odru newyorške metropolitanske opere je prvi nastopila črnska slavna pevka Marian Anderson. ki je sinoči pela vloga Ulrike v Verdijevih operi »Les v maskah«. Občinstvo je dogodek pozdravilo s spontanimi manifestacijami. Čim se je črnska umetnica pojavila na odru se je v dvorani dvignil huren aplavz, še preden je začela peti.

NEW DELHI, 8. jan. (AFP). V Mirzapuru blizu Benaresa je včeraj združen s ceste avtoBUS in se zaletel v drevo. Vozilo se je tako vzgalo. Deset potnikov je zgorelo, 4 pa so težko ranjeni.

sedanje. Bilo je videti, kot da je obema nasprotnikoma na lepem postalo žal za vse prijazen besede, ki sta si jih izrekli, ali pa, da ju je naenkrat prevzel strah, da bo nasprotnik priprijavljenost za sporazum razumel kot znak slabosti. Najbolj presenetljivo pa je bilo dejstvo, da se ton diskusije ni spremenil le v političnem odboru, ampak kot na znak tudi v vseh ostalih.

Težko je reči, kaj naj pomeni ta neskladni konec zasedanja. Lahko bi rekli, da je vzrokov za to več. Nekateri mislijo, da so se Rusi ustrašili kitajskih očitkov, češ da gre do predaleč iz sporazumevanju z »angloameriški impyrialistiki«. Drugi mislijo, da je bil namen divje kanonade pred koncem zasedanja med-sebojno opozorilo, da kot alternativa sedanjemu sporazumevanju še zmeraj prihaja v poštev nadaljevanje hladne, ali pa celo začetek vroče vojne. Tretji pa menijo, da ti pojavi nimajo nobenega posebnega političnega pomena, češ da so zgolj ostanki hladne vojne, nekakšna variacija na pregovoru, da »mrtni lovi živnega«.

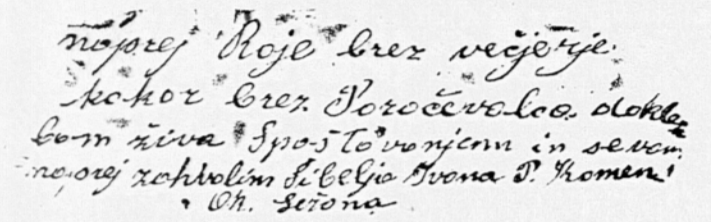
Tina Korec

Fluorografija v boju proti zavratnemu sovražniku jetiki

V novi Jugoslaviji se vedno bolj uveljavlja preventivna veja medicine, ki se drži gesla: bolezen je bolje preprečiti, kakor zdraviti. Protituberkulozna služba že dolga leta deluje v tem smislu. Dispanzerska mreža se je znatno razširila. Po svoji patronažni službi pregledujejo dispanzerji bolnikovo okolico in njihove stike ter imajo vse bolnike in rekonescentne pod nadzorstvom. Vendar odkrivajo pri slučajnem pregledu (delovni kolektivni, naborniki itd.) večjega števila prebivalstva vedno nova jetična obolenja. Ta obolenja pa niso vedno začetna in lahka, skratka taka, ki se dajo še dobro zdraviti. Pogosto slučajno odkrijejo težko odprto jetiko, ki se je bolnik sploh ne zaveda.

Ljubezen do tiska

Skozi vsa zadnja leta je imel naš tisk precejšnje težave tako z nabavo rotopapirja kot z vi-

sokimi cenami tiskarskega materiala in storitev. Glede finančnega poslovanja so bile v zadnjem času izdane nekateri dolečbe, ki dajejo časopisnim podjetjem gotovo ugodnosti in jih ne uvrščajo tako v navadna gospodarska podjetja, ki lahko po mili volji formirajo cene svojim proizvođačem. Vendar bo tu treba še marsikaj storiti. Nič kaj rožnata pa ni perspektiva za nabavo rotopapirja za leto 1955. Država je predvidela nabavo 6000 ton, kar bi odgovarjalo potrebam tja do prvih dni junija. Pri tem se je računalo, da bo dala domača proizvodnja, t.j. papirnica v Vidmu, ki se šele gradi, letos že 5000 ton papirja in da se bo tako nekako pokrila potreba za letošnje leto. Toda papirnica v Vidmu bo začela s svojo proizvodnjo šele enkrat v začetku oktobra in zato je še vedno povsem odprto vprašanje, kje dobiti papir za čas od prve polovice junija do oktobra.

Kaj pa pomeni list našim delovnim ljudem, je bilo že dostikrat pisano. Povedano je bilo v načelnih stavkih. Danes pa pogledimo, kako preprosti ljudje to preprosto povedo:

V decembru je Ivana Sibelič iz Komna pri Sežani odpovedala naš list, češ da se nahaja v tako težkem gmotnem položaju, da ne zmora plačevanja naročnine. Sestega januarja pa je že poslala drugo kartico. V njenih okornih črkah je sicer mnogo pravopisnih napak, toda polno ljubezni do tiska, ki so ga prav na Primorskem toliko časa pogrešali. Zopet se je naročila na Poročevalca, ker pravi, da se je tako navadila nanj, da ne more več brez njega, in svoje pisemce zaključuje: »Raje brez večerje kakor brez Poročevalca».

in tako ne pride do jetičnega obolenja. Vendar moramo računati na manjšo odpornost prebivalstva proti boleznim zlasti v letih po vojni, ko se še vedno čutijo posledice nasilnih preseljevanj, koncentracijskih taborišč, zaporov, stradanja in posledice silnih naporov naših ljudi v narodnoosvobodilni vojni.

Na žalost je treba ponovno poudariti rak rano našega naroda — alkoholizem. Alkohol ne zapravlja samo svojih družin za življenje potrebna sredstva, ampak škodi tudi samemu sebi, ker si izpoddopava s tem strupom odporno moč telesa.

Prestani napori, neracionalna in neredna prehrana, alkoholizem, stanovanjska stiska in drugo, so činitelji, ki slabijo organizem in s tem pripravljajo pot boleznim.

Ker imamo torej na eni strani nepoznanega bolnika z odprto pljučno jetiko, na drugi strani pa večina slabše odporno prebivalstvo, je naša dolžnost, da nepoznanega bolnika, ki je vir okužbe, poiščemo in ga zdravimo. Tako dosežemo dvoje: preprečimo obolenje zdravih in že obolenje pozdravimo.

Zajeti res vsakega pljučnega bolnika pa je možno samo z množično obvezno zdravstveno akcijo — fluorografijo. Ta zdravstvena akcija je sicer zelo draga, vendar se izplača, če je uspešna. K uspehu pa pripomore vsakdo izmed nas z disciplinirano udeležbo, ker le tako je dosežena polnoštevna in je zajet vsak bolnik.

Dr. Zlata Juvan

Poživitev pouka biologije na srednjih šolah

Zadnje čase se vse več govori o reformi šolstva. Zahteva se praktičnost. Dijaki si želijo življenja, naravnega pouka. Tega pa današnji šolski manjkarji, Izgovarjajo se na pomanjkanje učil, primernih prostorov itd. Vse to je izgovor, kajti tudi s preprostimi sredstvi se da marsikaj narediti, Marsikje se dobi kaj primerne, kar bi se pri pouku tega ali onega predmeta lahko praktično uporabilo. Res je, da bi to zahtevalo več truda, toda uspeh bi bil večji, le-ta pa je isto, kar mora biti v največje zadovoljstvo ne samo dijaku, ampak tudi profesorju in vsej skupnosti. Enkrat je treba prijeti za delo in postopoma bo vedno več ljudi spoznavalo, da je ta metoda uspešnejša. Dobili bomo sredstva za popolnejša učila in tako bomo počasi napredovali.

Pa tudi učila niso vse. Pri fiziki brez njih res ne moremo mnogo napraviti, v biologiji se pa da marsikaj nadomestiti z živimi predmeti. Za biologa naj bo učna knjiga v prvi vrsti narava. Zelo čudno

z gleda, da vse leto študiramo botaniko, zoologijo, pa se niti enkrat ne potrudimo na izlet v naravo, kjer bi lahko vsaj nekaj tistega videli, s čimer smo se za štirimi stenami toliko časa ukvarjali. Narava je najboljše, najcenejše in najučinkovitejše učilo. Prva naloga biološkega pouka na srednjih šolah bi naj bila, približati mlademu človeku naravo, da jo bo znal ceniti, da jo bo vzljubil, da bo znal odkrivati njene skrivne lepote. Tega pa ne moremo doseči samo z besedo. Priroda je nekaj takega, kar se ne more opisati. Doživeti jo je treba, potem šele spoznamo njeno bistvo. Niene zakonitosti, njene neslutene vrednote. To pa dosežemo samo z ekskurzijami v naravo, v planine, v gozdove, na polje in s pravo besedo na pravo mesto. Nekateri ugovarjajo, da bi denarja za ekskurzije. Res je, toda saj se ni treba vedno voziti v oddaljene kraje. V najbližjem gozdu lah-

Nov zdravstveni dom v Lenartu

Komunalna dejavnost v lenarški občini je bila lansko leto precej razgibana. Zgradili sovažno industrijsko cesto čez Credo, ki veže tovarneno usnjo z republiško cesto in znatno koristi tovarniškemu obratu. Letos je bila izvršena notranja ureditev šolskih prostorov gimnazije in osnovne šole ter nabavljena nova šolska oprema. Kot zelo pomembna prodobitev za lenarško področje je gradnja zdravstvenega doma, ki jo je prevzel OLO Maribor-okolica in finančiral iz lastnih proračunskih sredstev. Dom so uredili iz v sroverem stanju dograjene večje privatne stanovanjske zgradbe v Lenartu, ki so jo odkupili in preuredili. Z ozirom na lego zgradba ustreza zdravstveni ustanovi, kjer bo v bodoče prostor za ambulante, rentgen, reševalno postajo in drugo. To bo velika pridobitev za lenarško komunno, saj bo vodila k izboljšanju zdravstvene službe na tem področju.

J. R.

Nove šole gradijo

V lanskem letu so v mariborskem okoliškem okraju vložili v negospodarske investicije blizu 500 milijonov dinarjev. Od tega so namenili in uporabili največ za prosvetno akcijo — fluorografijo. Ta zdravstvena akcija je sicer zelo draga, vendar se izplača, če je uspešna. K uspehu pa pripomore vsakdo izmed nas z disciplinirano udeležbo, ker le tako je dosežena polnoštevna in je zajet vsak bolnik.

Dr. Zlata Juvan

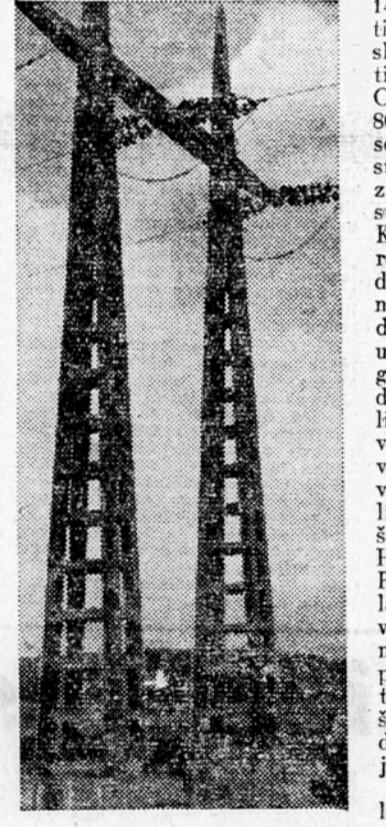
Kaj je z mladinsko organizacijo v Črnoljubi?

V mestni mladinski organizaciji v Črnoljubi vlada mrtvilo. Nikogar ni, ki bi bil zmogel uspešno voditi delo mladine. Ali ne bi bilo hvalevredno, če bi začeli delati na tramskem in sportskem področju? Mladina se zanima zlasti za šport, vendar ni nikogar, ki bi jo pritegnil v telovadnico. Tako se zbralo mladine le ob nedeljah v mestni restavraciji. Nekaj jih sicer sodeluje v jahalnem klubu in radio amaterskem krožku, vendar pa to ni za dosti in čas bi že bil, da se mladina zbudi iz zimskega spanja in krene na novo pot.

Kmalu bodo elektrificirali vse vasi v ptujskem okraju

Poleg šolstva, ki je bilo deležno v ptujskem okraju v lanskem letu precejšnjih investicij, je bilo največ storjenega na področju elektrifikacije. To je pripisati 40-tim aktivnim elektrifikacijskim odborom, ki so zbrali prostovoljne prispevke, kupovali instalacijski material ter tudi gradili transformatorje in daljnovode. Posebno aktivni so odbori v Grajeni, Mestnem vrhu, Levanjah, Svetincih, Polenškaku in Zavruču. Da bi dela najmarljivostih odborov pospešili, je OLO dodelil 8 milijonov din investicijskega kredita, deloma v obliki dotacij, deloma kot posojilo. Skoda le, da so bila sredstva dodeljena pozno in odbori niso mogli pravočasno kupiti materiala. Pri mestnih hranilnicah so bila na razpolago šele novembra, zato jih bodo lahko porabili za nabavo materiala, ne pa za gradnje transformatorjev in daljnovodov.

Nekaterim elektrifikacijskim odborom so izdatno pomagala podjetja. Tako je za elektrifikacijo delavskega naselja v Apačah prispevala tovarna aluminija v Kidričevem 500.000 din, elektrifikacijska odbora v Zavruču in Juršincih pa sta dobila dolgoročno posojilo pri Žadružni zvezi v Ljubljani. V Zavruču so s tem posojilom postavili transformatorsko postajo in

Različne cene za tok na Hrvaškem

Ne gre v bistvu za nič novega! Povsod na svetu je tako, da je poraba toka ob različnih dnevih oziroma nočnih urah in ob različnih letnih časih različna. Zelo velika je na primer v jutranjih in večernih urah, ko nastajajo tako imenovane konice v potrošnji, različna poraba po letnih časih pa zavisi zlasti od industrije, ki tok uporablja kot pogonsko sredstvo.

Te okoliščine so proizvajalcem električne energije že dolgo tega narekavale, da so predpisali različne cene, ki so bile nižje, to je ugodnejše od enih, pa višje in s tem torej manj ugodne od drugih pogojih. Takšne različne cene smo imeli v Sloveniji že pred vojno in ta sistem se dobro uveljavlja tudi po osvoboditvi. Industriji, ki je voljna prilagoditi, koristi nismo pritakovali, zlasti pa ne od komunistov.

3. Z.

v luči sodobne železniške tehnike

električni napravi, ki nato sama poišče prosti tir in prestavi vse kretnice in signal za uvoz na ta tir.

Problem ljubljanskega vozišča iz perspektive sodobnih vozišč

Ce bi hoteli aplicirati izkušnje, ki so jih imeli nemški strokovnjaki pri reševanju železniških vozišč v Nemčiji, na probleme ljubljanskega železniškega vozišča, bi prišli do naslednjih ugotovitev:

Podniški kolodvor je treba ohraniti čim bliže središču mesta. Sedanja lega potniškega kolodvora v Ljubljani je zelo dobra, ker se nahaja v bližini mestnega središča, ki se sedaj formira okrog Ajdovštine. Eventualna premaknitev potniškega kolodvora proti periferiji mesta bi ne bila ugodna ne za mestne prebivalce, ne za železnico. Meščani bi imeli podaljšan dostop do kolodvora, železnica pa bi zaradi tega izgubila precej potnikov, ker bi ti pričeli v večji meri rabiti lokalne avtobusne zveze. Sedaj je predvidena trolejbusna zveza do Medvod in pozneje verjetno tudi do Kamnika in bi gotovo prevzela vse lokalni potniški promet, če bi potniško postajo prestavili proti periferiji mesta. Za Ljubljano je centralna lega potniškega kolodvora pomembna zlasti, ker se veliko delavcev in uslužben-

držati smer glavne proge Zalog — Ljubljana, na kateri leži tudi glavni kolodvor in to smer poudariti najprej do Šišenskega hriba in skozi predor preloziti razcepišče prog proti Trstu in Jesenicam na drugo stran hriba. Pri izgradnji novih prog je treba proge graditi z velikimi krivinami (velikimi radiusi), pri katerih je možna vožnja z večjimi brzinami vsaj do 120 km/h. Če vse te ugotovitve upoštevamo, potem sledi, da je najboljša rešitev vozila tista, ki jo je komisija za rešitev železniškega vozla v Ljubljani označila z A/54 in ki predvideva poglobitev potniškega kolodvora in sedanjem mestu in izpeljavo skupne Tržaške in Jeseniške proge v predoru čez Rožnik in razcepištem teh prog na drugi strani Rožnika.

Takšna rešitev seveda ni najcenejša, toda najboljše rešitev je redko kdaj tudi najcenejša. Pri reševanju takšnih problemov, kot je železniško vozišče kakega mesta, se moramo zavedati, da so to rešitve za več desetletij in mogoče celo za stoletja naprej. Prizadevati se je treba, da se realizira tehnično najboljše rešitev vozišča in da se najdejo zato potrebna sredstva s primerno razdelitvijo stroškov na vse prizadete stranke, t. j. na mesto, železnico, republiko in zvezo.

Ing. Sergej Bubnov

pri rešitvi vozišča pustiti tam, kjer je sedaj.

Seveda s tem ni rečeno, da morajo tirnice na kolodvoru ostati v isti višini, v kateri so sedaj. Sedanja višinska lega tirnov zahteva križanje z našimi glavnimi cestami v isti višini, kar povzroča zaporo glavnih cest v času železniškega prometa. Te zapore so zelo neprijetne za cestni promet, zlasti če upoštevamo, da je prelaz na naši glavni Titovi cesti zaprt 7 — 8 ur dnevno. Pri čedalje večjem cestnem prometu postajajo te zapore skoraj nevzdržne. Zato pri vseh sodobnih voziščih gradijo železniški tiri in ceste

in različnih višinah, bodisi da se dvigne železnica in se ceste spelejnijo spodaj, ali pa da se železnica poglobi. V Nemčiji je v večini primerov železnica dvignjena, ceste pa potekajo spodaj. Toda tam je to nastopilo, ker največkrat poglobitev ni bila vedljiva zaradi visoke talne vode. Pri nas leži potniški kolodvor na dobrem gramoznem terenu in poglobitev potniškega kolodvora ne bi predstavljala posebnih tehničnih težav. S poglobitvijo potniškega kolodvora in proge na zapadni strani, bi se glavna cesta, t. j. Titova, Parmova in Celovška, lahko speljale naovirano nad poglobljenimi tiri. Tam, kjer so v Nemčiji železnice še ostale v isti višini kot ceste, kot na primer v Braunschweigu in Heidelbergu, so ravno sedaj v delu velike gradnje, s katerimi se tiri poglobljajo oziroma dvigajo.

Poleg izpremembe višine železniških prog je treba pravilno položiti tudi trase prog v mestu. Ni pravilno, da sekajo proge mestni teritorij v radialnih smerih, kot na primer v Ljubljani, kjer se proge tako zahodno od potniške postaje cepijo v razne smeri, in sicer proti Trstu, Jesenicam in Kamniku. Pravilno je, da se razcepišče prog preloži izven mestnega območja, mesto pa da se preseka samo z eno progjo. To bi v Ljubljani pomenilo, da bi se morala ob-

KRIZANKA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
14							15					
16											18	
19											21	
22							23					24
25												27
28												30
31												33
34												35

Vodravno: 1. geometrijska krivulja; 2. pesniška figura; 3. ne-rojden; 14. prikrito noro; 15. vjevanje, posmah; 16. kolecat; 17. vrbe; 17. juridica veda; 18. glasbena kratka; 19. starogrške tekme; 20. otok v Sredozemskem morju; 21. srbobrn kratica za "mestni ljudski odbor"; 22. važno živilo; 23. zalučati; 24. streha; 25. pulba; 25. stara oblika večnika; 26. (operni) spev; 27. maže, loščila; 28. italijanski predlog; 29. obrežje; 30. bromova spojina; 31. podprto; 32. utrižno; 33. starogrške boginje maščevanja; 34. princip, pravilo; 35. ločen z mejami.

Napovedi: 1. vrsta zdravila v tabletah; 2. pokrajina v Španiji; 3. umetniški izrodek baroka; 4. mesto v zahodni Romuniji; 5. poročni glogol; 6. del voza; 7. noč iz solmizacije; 8. obdelovati zemljo s plugom; 9. osevelina plača; 10. možko ime; 11. japonska golčinska mera; 12. posestva, kmetije; 13. vrsta stavka glede na sintaktično funkcijo; 15. črta, ki deli lase na dve polovici; 17. tekstilni polizdelek; 29. del ženske obleke; 31. okrilje, društvo; 32. poljska ptica; 34. star avstrijski denar (množ.); 36. judovski možko ime; 37. hrib pri Ljubljani; 38. bližnji sorodnik; 30. hiter, nagel; 32. žakletnik ruskega dramatika (Striček Vanja); 33. dva različna samoglasnika.

Ugankarski list "KAJ VEŠ — KAJ ZNAŠ" izide vsako drugo soboto in objavi okrog 45 ugank vseh vrst. Stane 20 din. Kupujte ga!

